

Ραδιοφωνική έκπομπή διά
τήν 12 Δεκεμβρίου 1970
καί ώραν, 22.30 - 23.00

Τήν έκπομπήν παρουσιάζουν
ο ΚΩΣΤΑΣ ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ
καί ο ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΓΙΑΝΝΟΥ-
ΚΑΚΗΣ, Τραγουδά ή ΚΑΒΙΩ
Δ Ε Ν Α Ρ Δ Ο Υ.

Α. 629

- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Τήν περασμένη Κυριακή, αγαπητέ μου Δημήτρη, μιλούσαμε για τις Σμυρνιές έκενες που είχαν επισκεφθει την 'Αθήνα, στα χίλια δυτακόσια... πότε ακριβώς ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Στα 1883, έδω καί όγδόντα έπτά χρόνια. Σήμερα, στην εποχή μας δέν μας κάνουν έντύπως τά ομαδικά ταξίδια που τά αποκαλούμε μάλιστα κρουαζιέρες. Τότε όμως, σκέφου τί κουράγιο καί τί απόφασις χρειαζότανε να ξεκινήση μία όλοκληρη συντροφιά από την Σμύρνη για να 'ρθη στην 'Αθήνα να περάση τό Πάσχα.
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Μέ άλλα λόγια, όλες αυτές οι σύγχρονες εταιρείες που προγραμματίζουν πασχαλινές κρουαζιέρες, για τά 'Ιεροσόλυμα, για την Βιέννη, για την 'Ισπανία, δέν είναι τίποτε μπροστά στην απόφασι που πήρανε οι Σμυρνιές έδω κι'ένεννηντα χρόνια, να περάσουν τό Πάσχα τους στην 'Αθήνα. 'Εγώ, τί να σου πω ; Τίς καμαρώνω.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Πολλά έλέχθησαν τότε για αυτήν την έκδρομή της Σμύρνης στην 'Αθήνα. Φυσικά μεταξύ άλλων είπανε ότι καί λόγοι συνάφειας γνωριμιών καί συνοικεσίων έκαμαν τίς Σμυρνιές να έκστρατεύσουν στην 'Αθήνα, πράγμα που δέν τό απέκλεισε ούτε κι'αυτός ο Σουρής, ο όποιος έγραφε στην έφημερίδα του. Διάβασε Γιάγκο να μαθουνε καί οι άκροαται μας.

ΓΙΑΝΝΙΑΗΣ

Γιὰ νά ἰδῶ τί ἔγραφε γιὰ τίς συμπατριώτισσές μου ὁ Σουρής.
(Διαβάζει) Λέγεται ὅτι οἱ Σμυρνήες ἔχουν σκοπούς λαμπρούς
κι' ἀναζητοῦν γαμπρούς

κι' ὑπάρχουν ξανθοπλόκαμες ὡς καί μαυρομαλλοῦσες
καί σιγαλοπερπάτητες καί χαμηλοβλεποῦσες,
μέ μάτια δίχως πονηριά, σεμνές κι' ἀθῶες κόρες
καί ὄπερ σπουδαιότερον, γενναίως προικοφόρες.

Σάν θυγατέρες κλασσικῆς τῆς πάλαι Ἰωνίας
εἰς τὴν πλατεῖα μιὰ στιγμή, ἐκεῖ, τῆς Ὀμοιοίας
τίς εἶδα πού περνούσανε
κι' ὄλες χαμογελοῦσανε

μέ τό κομψό κι' ἀνάλαφρο, λικνιστικὸ τους διάβα
χωρίς νά μᾶς θυμίζουνε πὼς εἶναι ἡ Σμύρνη σιλάβα.

Κι' οἱ ἀθηναῖοι δὸν ζουάν, τεταραγμένοι λίαν
κοιτοῦν τίς ὀμορφες Σμυρνήες, ἀλήθεια μέ δειλίαν
καί τότε ὄλοι κάνουνε, μιὰ σκέφι, μιὰ μονάχα :

- "Αἰ νά 'μουνά 'Αβδούλ Χαμίτ, τέτοιο χαρέμι νά'χα.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ

Δυστυχῶς Γιάνγκο μου δέν ἔχομε περισσότερες πληροφορίες γιὰ
τὴν διέλευσι τῶν ἐκ Σμύρνης κυριῶν καί δεσποινίδων ἔπο τὴν
'Αθήνα. Μονάχα ξέρομε ὅτι προσειλήθησαν σέ πολλά ἀθηναϊκά
ἀριστοκρατικὰ σπίτια καί ὅτι ἔφυγαν σέ μία ἐβδομάδα, μετά
τό Πάσχα ἐνῶ πάλι ὁ Σουρής τίς ἀποχαιρετοῦσε στήν ἐφημερί-
δα του. Σέ ἀφήνω νά διαβάσης καί τόν ἀποχαιρετισμό, μόνο
καί μόνο γιατί ἦτανε πατριώτισσές σου.

ΓΙΑΝΝΙΑΗΣ

"Ας διαβάσω λοιπὸν καί τόν ἀποχαιρετισμό : (Διαβάζει)

Οἱ Σμυρνήες μᾶς φεύγουν ὄλες - οἱ γλυκύτατες μαργιόλες
πού λιγόνουν μέ τὰ μάτια - καί τὰ τόσα των γινάτια
καί σοῦ παίρνουν τό μυαλό - Κατευόδιο τους καλό
καί πολλά φιλιὰ στήν Σμύρνη, σᾶς θερμοπαρακαλῶ.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ

"Ἐτσι τελείωσε μέ εὐθυμούς στίχους τοῦ Σουρή ἡ πρώτη κρουαζιέ-
ρα πού ἔγινε στόν κόσμον, ἐλληνική ἐπινόησις κι' αὐτή. Διότι
ἕως τὰ 1883, δέν εἶχα ἔχομε ἀκουστά νά ἔχουν ξαναγίνει τέ-
τοια ὁμαδικὰ ταξίδια καί ὑπερπόντιες ἐπισκέψεις.

- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ "Ελεγεδ κάποτε αγαπητέ μου Δημήτρη, ὅτι ἐκεῖνη τὴν χρονιά τοῦ 1883, εἶχαν συμβεῖ πολλά καλλιτεχνικά γεγονότα στὴν Ἀθήνα.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Αὐτό εἶναι ἀλήθεια. Μ' ὄλο πού τότε, στὰ 1883, ἡ ἑλληνική πρωτεύουσα δέν εἶχε περισσότερους ἀπὸ 45 χιλιάδες κατοίκους, ὅμως ἡ καλλιτεχνική της κίνησης ἦτανε ἀξιόλογη. Σκέφου ὅτι ὑπῆρχαν ἀρκετά θέατρα στὴν Ἀθήνα, ὅλα συγκεντρωμένα κοντά στό Στάδιο, στὴν κοίτη τοῦ ποταμοῦ Ἰλισοῦ καί γι' αὐτό ἀπεκαλοῦντο παρλίσια θέατρα καί ἐκτός αὐτῶν ἐμφανίζεται καί ἓνα τσίρκο στὴν Ἀθήνα, ἓνα ἵπποδρόμιο πού καί τίς ἵππεύτριές του καί τίς ἀεροβάτιδες ἀναστατώνει τοὺς ἀθηναίους τῆς ἐποχῆς ἐκείνης.
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Τό φαντάζομαι. Οἱ ἀθηναῖοι δέν εἶχανε τὴν εὐκαιρία νά βλέπουν γυναικεῖα σώματα μέ μαγικό, πού διέγραφαν μ' λεπτομέρειες κάθε καμπύλη καί παλαβώσανε.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Σάν νά μὴν ἔφτανε τό ἰταλικό τσίρκο, ἀγγέλλεται γαλλικός θίασος μελοδράματος, διαφημίζεται ἰταλικός δραματικός θίασος στό θέατρο τοῦ Νέου Φαλήρου καί ἐκτός αὐτῶν ἀναγγέλλεται καί ἓνας θίασος ἀρμένικος.
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Ἄρμένικος θίασος στὴν Ἀθήνα ; Δέν εἴμαστε καλά.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Μάλιστα, ἀρμένικος θίασος ὀπερέττας μέ ἀρμένικο ἔργο : τὸν Δερπλεπιτζή Χόρ-Χόρ ἀγά. Καί γράφει ἓνας σατυρικός τῆς ἐποχῆς μᾶς ἔρχονται στόν τόπο μας ἀρμένισσες κοκῶνες συμπρέττες γουρουνόπουλα, γελάδες πριμαντόννες.
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Ἦτανε καί τότε ἐποχὴ διεθνούς πολεμικοῦ ὄργασμοῦ. Καί ἔγραφε ὁ Ἀσμοδαῖος, τό σατυρικό φύλλο τῆς Ἀθήνας. Ἀποβιβάζονται ἀγγλικὰ στρατεύματα εἰς Αἴγυπτον. Ἀποβιβάζονται στρατεύματα πριμαδονῶν τοῦ κυρίου Τσόχα εἰς Πειραιᾶ.

- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Καί αυτόν τόν χρόνο του 1883, έρχον αι στην 'Αθήνα ακροβά-
τες πού λέγονται Μπενή-ζούγκι-ζούγκι.
- ΓΙΑΝΝΙΑΗΣ Πώς τούς είπες ; Μπενή - ζούγκι - ζούγκι ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ "Έτσι ακριβώς. Μπενή ζούγκι-ζούγκι.
- ΓΙΑΝΝΙΑΗΣ Καί τί ήτανε αυτοί ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ 'Ερυθρόδερμοι. θίασος έρυθροδέρμων ακροβατών και θαυματοποι-
ών. Βγαίνανε σχεδόν γυμνοί στην σιηνή μέ φτερά στά κεφάλια
τους και άγριεμένο τό πρόσωπο και κάνανε ό τι μπορείς να
φανταστής. Οί άθηναίοι έγναταλείπανε τούς έλληνικούς θιά-
σους και τρέχανε στους άνθρωποφάγους όπως τούς άποκαλούσανε
αυτούς τούς Μπενή ζούγκι ζούγκι.
- ΓΙΑΝΝΙΑΗΣ Καί ήτανε πραγματικοί έρυθρόδερμοι αυτοί οί ζούγκι-ζούγκι ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Μπα ! λέγανε τότε πώς ήτανε κάτι ίταλοί ξεπεσμένοι θεατροί-
νοι πού είχανε βρει αυτόν τόν τρόπο για να γυρίζουν στην
'Ανατολή, 'Ελλάδα, Τουρκία, Αίγυπτο, Συρία και κάνοντας διά-
φορες σαχλαμάρες για να βγάζουν τό φωμί τους. Μέσα σ' αυ-
τούς ήτανε κι' ένας ρωμιός ήθοποιός της κακιās ώρας πού λε-
γότανε Γαϊτανάκης, πού τόν έβλεπαι παρουσίαζανε για επικίνδυνο
άνθρωποφάγο μέσα σ' ένα σιδερένιο κλουβί. "Ήτανε γυμνός και
είχε στό σωμα του κολλημένες τρίχες... κρατούσε ένα κομμάτι
ώμο κρέας και τό έτρωγε μέ χίλιους μορφασμούς. Καί ό κό-
σμος πλήρωνε είσιτήριο για να ίδη τόν έβλεπαι επικίνδυνο άνθρωπο-
φάγο, του οποίου οί επίδειξεις είχανε έ πολύ ήδοξο τέλος
όπως θα σου πω άργότερα.
- ΓΙΑΝΝΙΑΗΣ 'Αργότερα, πότε δηλαδή ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ 'Αφού θυμηθούμε πρώτα κανένα παλαιό τραγουδι και να κάνωμε
ένα διάλειμμα στην φλυαρία μας.
- ΓΙΑΝΝΙΑΗΣ Καί έχω ύπ' όφει μου να θυμηθούμε ένα παλαιότατο ίταλι-
κό βάλς, τό Τσι-ρι-μπι-ρι-μπίν πού τραγουδήθηκε πολύ εκεί-
νη τήν εποχή. 'Η κλειώ θα μας τό θυμίση.

ΚΑΘΙΩ ΔΕΝΑΡΑΟΥ

(Μέ συνοδεία πιάνου)

Οί γυναίκες κοροϊδεύουν
 έχουνε καρδιά σκληρή
 καί τούς άνδρες τούς παιδεύουν
 μέ μία λέξι πονηρή.

"Έχουν κι'οί μικρές ζυπνήσει
 καί σέ μία παρεντροπή
 καθε μία τους θ'άπαντήση
 καί ~~αλλά~~ στον άντρα μέ τρόπο θά πη :

Τσιριμπιριμπίν... (τρεις φορές)

Τσιριμπιριμπίν, τά λόγα αυτά, τά χωρατά,
 είναι πουτά

Τσιριμπιριμπόν καί νά τά λές, σ' άλλες πολλές
 πιο παραλές.

Τσιριμπιριμπίν, δέν μέ γελάς κι'άν μου μιλάς
 είσαι μπελάς,

Τσιριμπιριμπίν - τσιριμπιριμπίν
 καί άλλοθ αυτά νά τά πουλάς !

2.

Τάρα οί άνδρες νοιώθουν τρέλλα - βλέπουν τήν ζωή θαμπή
 σαν τούς λέη μία κοπέλλα - τσιριμπι-ριμπι-ριμπι

Είναι άρνγσις στήν μόδα - για τήν κάθε άδιαντροπιά
 κι'όλοι άλλ καί παρά πόδα - ή γυναίκα έξύπνησε πιά !

Τσιριμπιριμπίν... (Τρεις φορές) Καί τά λοιπά.

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ

'Ανυπομονώ νά μάθω τί έγινε μέ τόν άνθρωποφάγο τόν Γαϊτανάκη.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ

Σου είπα ότι είχε πολύ έδοξο τέλος ο καιμοίρης. "Έβανε τόν
 άνθρωποφάγο είπαμε κλεισμένος σ' ένα κ ουβί. Γύρω από τό σιδε-
 ρένιο του κλουβί μαζευόντουσαν οί θεαταί του καί σχολιάζανε.
 Καμμιά φορά ο άνθρωποφάγος ώρμούσε στα σιδερένια κάγκελλα καί
 έτριζε τά δόντια του άπειλητικά... Μμμμμμμ... μούγκριζε...
 Δρόμο οί θεαταί... όμως κάποτε, στήν Αίγυπτο συνέβη αυτό,
 στήν 'Αλεξάνδρεια, κάποιος κεφαλωνίτης δέν τόν πολυχώνεφε
 τόν επικίνδυνο άνθρωποφάγο, τόν όποϊον έκμεταλλευότανε κά-
 ποιος πού ρρ ισιότανε στήν πόρτα της παράγκας καί έκοβε τά
 είσιτήρια.

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ

Τώρα τήν θυμάμαι αυτήν τήν ιστορία γιατί μου τήν έχεις ξανα-
 πεθ. Κάποια στιγμή ο κεφαλωνίτης, κάνοντας τάχα πώς μιλάει
 μ' ένα διπλανό του επίσης θεατή, του είπε : Ξέρεις έγώ μπηκα
 τζάμπα. Δέν πλήρωσα γροσάκι για τό είσιτήρια. "Ένα γρόσι

κόστιζε τό δικαίωμα τῆς εἰσόδου. Τόν ἐρωτᾷ ὁ ἄλλος : Πῶς μπήκες τζάμπα ; "Α, δέν τά ξέρεις ; Ὁ πορτιέρης πού μαζεύει τά γρόσια στήν πόρτα τῆς παράγνας, πήρ τήν εἰσπραξι καί τό 'σπασε... Τ'ἀκούει αὐτά ὁ Γαϊτανάκης, ξεχνάει μιᾶ στιγμή πῶς εἶναι ἀγριάνθρωπος καί δέν πρέπει νά καταλαβαίνει ἑλληνικά καί... ἀγριεύει περισσότερο ἀνοίγοντας τό κλουβί του καί ῥομῶντας ἔξω γιά νά συλλάβῃ τόν πορτιέρη του καί ταμῖα καί φωνάζοντας : Πιάστε τον τόν λωποδύτη... Πιάστε τον β..."

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Μάλιστα, ἔτσι εἶναι. Φυσικά ὅταν ὁ Γαϊτανάκης ἐπέστρεφε στήν Ἀθήνα, ἡ εἶδησις εἶχε προηγηθεῖ καί ὁ ἐπικίνδυνος ἀνθρωποφάγος εἶχε ἡμερέψει καί εἶχε γελοιοποιηθεῖ.

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Ὅμως ὅλα αὐτά δείχνουν τήν ἀφέλεια τοῦ ἀθηναῖκου κοινοῦ πρὶν ἑβδομήντα ὀγδόντα χρόνια.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Ὅχι μόνο τοῦ ἀθηναῖκου Γιάγκο, μά γενικῶς τῆς ἐποχῆς ἐκείνης ἰδίως ἐδῶ στήν Ἀνατολή. Τότε ἀκριβῶς βγήκε ἡ γνωστή γαλλικὴ φράσις : Μπόν πούρ λ' Ὀριάν, κατάλληλο γιά τήν Ἀνατολή. Γιατί πρᾶγμα σιᾶρτο ἔβγαζε ἡ Δύσις, τό ἔστελνε στήν Ἑλλάδα, στήν Τουρκία καί γενικῶτερα στά Βαλκάνια. Κι' ὅχι μόνο ἔμπορεύματα μά καί καλλιτεχνικά συγκροτήματα τῆς καιῆς ὥρας, πού δέν εἶχανε ἐλπίδες νά δοθῶν ἄσπρη μέρα στό ἔξωτερικό, ἐρχόντουσαν στήν Ἑλλάδα σάν " μπόν πούρ λ' Ὀριάν "...

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Ἐρχόντουσαν ὁμως καί μεγάλα ὀνόματα ὡς ἡ Σάρα Μπερνάρ, καθ' ὡς καί ὁ μεγάλο Κοκελέν. Πέρασε ἀπό τήν Ἀθήνα καί ἡ μεγάλη ἰταλίδα τραγωδός Ἐλεονώρα Ντουζε καί ἄλλοι σπουδαῖοι καλλιτέχνες.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Δέν μπορούμε νά τό ἀρνηθοῦμε. Κάποιο καλοκαίρι, στά 1882 ἐπαίξε στό θέατρο τοῦ Νέου Φαλήρου ἡ περίφημη παριζιᾶνα ἡθοποιός Λασάλ. Πατεῖς με πατῶ σε ἔτρεξαν οἱ ἀθηναῖοι γιά νά θαυμάσουνε τήν Λασάλ καί φώναζαν οἱ ἀθηναῖες, κυρίως γιά νά δοθῶν

τί φοροδοσε ή Λασάλ και ή Άλλη, ή Ευφρουά, μεγάλη κι' αύτή φρντσέζα ήθοποιός. Κατάμεστο τό θέατρο κάθε βράδυ, μα φυσικά όλοι οί θεαταί δέν καταλαβαίνουν τό κείμενο γιατί δέν ξέρουν γαλλικά. Όμως τό θέαμα έχει μεγάλη επιτυχία, διότι όπως γράφει κι' ό Σουρής :

Γελοθν καμπόσοι Ξεφνα πού γαλλικά γνωρίζουν
κι' άμέσως γέλια δυνατά και οί λοιποί αρχίζουν
χωρίς νά νοιώθη άπ' αύτούς, κανέννας, τί συμβαίνει...

'Εν τούτοις φεύγουν όλοι των κατευχαριστημένοι !

ΓΙΑΝΝΙΑΗΣ

πολύ φυσικό. 'Η 'Αθήνα καινούργια ευρωπαϊκή πρωτεύουσα είχε στρέψει τήν προσοχή της στην Δύση. Και κάθε τί καινούργιο πού έρχότανε άπ' έξω, ή 'Αθήνα τό αγνάλιαζε και όχι μόνο τό αγνά-
λιαζε αλλά τό μετουσίωνε μάλιστα και τό έκανε δικό της, κτήμα
της. "Εχω υπ' όφει μου πολλά ξένα τραγούδια πού ίσως στον τόπο
τους νά έχουν ξεχαστεί, μά επέζησαν στην 'Ελλάδα. Δέν είναι
παράξενο αυτό ; "Εχω στο μυαλό μου ένα σπανιόλινο έμβατήριο,
ένα μάργ Ισπανικό, τήν Ματσιίτσε. Είμαι βέβαιος ότι στην 'Ισπα-
νία θα έχη ξεχαστεί, μά εδώ στην 'Ελλάδα άκόμη τό θυμούνται
οί παλαιότεροι, χωρίς νά φαντάζονται καν πώς είναι σπανιόλινο
ξέρεις ποιό είναι ; θα στο πω και θ' άπορήσης : Στο Ζάππειο
μιά μέρα, περιπατούσα...

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Κι' άπάντησα μιά νέα, ξανθομαλλούσα. Σο βαρά μιλάς Γιαγίνο ;

Σπανιόλινο είναι αυτό τό τραγουδάκι ;

ΓΙΑΝΝΙΑΗΣ

Σπανιόλινο. 'Η φίλη μας ή Κλειώ θα μάς τό τραγουδήση όλο για
νά τό θυμηθούμε.

ΚΛΕΙΩ ΔΕΝΑΡΔΟΥ (μέ συνοδεία πιάνου) Στο Ζάππειο μιά μέρα - περιπατούσα
κι' άπάντησα μιά νέα - ξανθομαλλούσα

Κ.τ.λ. Κ.τ.λ.

- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Είναι περίεργο αλήθεια πως μετατοπίζεται ή κίνησης σέ μιά μεγάλη πολι.
- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Όταν λές : μετατοπίζεται ή κίνησης, τί έννοεις ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Αυτό πού άκριβώς λέω : Μετατοπίζεται ή κίνησης. "Αλλοτε, πρίν άπό τό 1900, ύλη ή κοσμική καί θεατρική κίνησης της 'Αθήνας γινότανε κοντά στό Στάδιο, μάλιστα δέ στην συνοικία του λόφου του 'Αρδητου.
- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Ναι, εκεί πού είναι σήμερα τό Κολυμβητήριο καί τό τέννις.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Πάλι τό μέρος εκείνο έθεωρείτο πολύ ρομαντικό καί γι' αυτό εκεί έκανε τον περίπατό του ο 'Αχιλλεύς Παράσχος καί έγραφε τίς 'Αναμνήσεις του . Διάβασέ τις Γιάγιο ...
- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ (Διαβάζει) 'Ιδού τό "Αντρον των νυμφών νά καί τό μονοπάτι όπου εκείνη σιωπηλή μαζί μου έπεριπάτει .
Νά τό τρεχούμενο νερό πού τήν έσταματούσε τό δέντρο πού τήν πρόσμενα καί τόσο άγαπούσε .
Νά κι 'ή μεγάλη πασχαλιά νά καί τό ρημοκιλήσι πού έρχότανε τήν Παναγιά μ'έμένά προσκυνήση .
"Ολα τά ίδια . Φύλλα δυό, δέν είναι άλαγμένα καί μόνον έλλαξε ο καιρός, εκείνην καί έμένα ...
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Βλέπεις λοιπόν Γιάγιο ότι ή ποίησης κρείάζεται πολύ γιά τήν τοπογραφία μις πόλεως . "Οσα δέν μπορούνε νά 'ρθουνε στό φως άπό τήν άρχαιολογική σιαπάνη, τά φανερώνει ή ρομαντική διάθεσης του ποιητου .
- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Ναι, αλλά γιά πές μου : λέει ο Παράσχος : 'Ιδού τό "Αντρον των νυμφών . Τί ήτανε τό άντρον των νυμφών ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Φαίνεται πως θά ήτανε μιά άρχαία τοπωνυμία, ίσως καμμιά σπηλιά στην κοίτη του 'Ιλισσου . "Οπως δηποτε σ'έκείνη άκριβώς τήν θέσι κτίσθηκε ένα θέατρο πού ώνομάσθηκε : "Αντρον νυμφών . θέλεις τώρα νά διασταυρώσωμε τίς πληροφορίες των ποιητων ;
- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Τί είδους διασταύρωσι νά κάνωμε ;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Για νά διαπιστώσωμε ότι τό "Αντρον τῶν Νυμφῶν ὅπου ἔκανε τούς αἰσθηματικούς του περιπάτους ὁ Ἀχιλλεύς Παράσχος, εἶναι τό ἴδιο μέρος ὅπου κτίσθηκε λίγα χρόνια ἀργότερα τό θέατρο "Αντρον Νυμφῶν. Τί ἀκριβῶς λέει ὁ Παράσχος ;

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Ἰδού τό "Αντρον τῶν Νυμφῶν, νά καί τό μονοπάτι ὅπου ἐκεῖνη, σιωπηλή, μαζί μου ἐπεριπάτει.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Θαυμάσια. Αὐτή ἡ εἰκόνα προϋποθέτει ἕνα ρομαντικό τοπίο μέ μονοπάτια καί πασχαλιές καί δέντρα κατάλληλο γιά αἰσθηματικό περίπατο. Καί πηγαίνομε τώρα μ' ἕνα σάλτο σέ ποίημα ὅχι τοῦ ρομαντικοῦ Παράσχου, μὰ τοῦ σατυρικοῦ Σουρή. Καί διάβασε νά δῆς τί γράφει ὁ Σουρής γιά τό "Αντρον τῶν Νυμφῶν.

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ "Αντρον Νυμφῶν. Ἀνάστασις καί χαλασμός Κυρίου καί φόβος καί κατάνυξις τοῦ ἀκροατηρίου.
Ἡ Γενοβέφα μαρτυρεῖ μέ τά μαλλιά λυμένα κινεῖται διαμονίζεσαι κι ἀφρίζει ὅλο ἕνα.
Ὁ Γοδεφρεῖδος μιά γροθιά κατάμουτρα τῆς δίνει κι ἀμέσως πέτει μπρούμυτα ἡ δυστυχῆς ἐκεῖνη
καί πέντε τῆς φιλοδώρεῖ, κλωτσιές εἰς τό στομάχι...

Μὰ τί παίζανε ;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Παντομίμα. Τήν Γενοβέφα. Ἕνα διαρῦβρεκτο θεατρικό ἔργο ὅπου ἔχει γαλουχήσει ὅλους τούς ἀθηναίους τοῦ περασμένου αἰῶνος. Καί ξέρεις ποιά εἶναι ἡ Γενοβέφα ; Ἡ γνωστή μεσαιωνική πριγκηπισσα Γενεβιέβη τῆς Βραβάντης...

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Κατάλαβα. Καί ἀπό Γενεβιένη, ἔγινε Γενοβάφα διότι τήν μεταφράσανε φαίνεται ἀπό τά ἰταλικά : Τζενοβέβα - Γενοβέφα. Πάντως εἶναι φανερό ὅτι τό θέατρο "Αντρον τῶν Νυμφῶν, κτίσθηκε στήν τοποθεσία "Αντρον Νυμφῶν ὅπου ἔκανε τίς ἐρωτικές του βόλτες ὁ Ἀχιλλεύς Παράσχος. Σήμερα ἐκεῖ κοντά εἶναι τό Κολυμβητήριο.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Ἀκριβῶς. Καί ὄγδόντα χρόνια πρίν, στά 1880, ὑπῆρχαν ἐκεῖ ἀπέναντι θαλάσσια λουτρά.

- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ "Οχι και θαλάσσια λουτρά στην καρδιά της 'Αθήνας όγδόντα χρόνια πριν.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Θα τό ποθμε και αυτό, άφοϋ πρώτα θυμηθούμε - μιá και μιλήσαμε για τόν 'Αχιλλέα Παράσχο - κανένα ρομαντικό τραγοϋδι της έποχής.
- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Γιατί μέσ' τήν καρδιά μου ή λύπη ;
- ΚΛΕΙΩ ΔΕΝΑΡΔΟΥ (Μέ συνοδεία πιάνου) Γιατί μέσ' τήν καρδιά μου ή λύπη...
Κ.τ.λ. Κ.τ.λ.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Και τώρα πήμε στοϋ Δαμασσηνοϋ τά λουτρά.
- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Στά λουτρά ποιανοϋ, εζπες ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Στοϋ Δαμασσηνοϋ. Δαμασσηνόϋ λεγότανε ο έπιχειρηματίας που έσηέ σθηκε όγδόντα χρόνια πριν νέ μεταφέρη νερό θαλάσσιο στην 'Αθήνα και νά φτιάξει μιá πσίνα.
- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Σε ποιο μέρος ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ 'Εκει που λέγαμε πριν από λίγο, άπέναντι στις Στήλες του 'Ολυμπίου Διόϋ. Ζήτησε ένα μέρος κάτω από τό Ζάπκειο και ο Δήμος του τό παρεχώρησε προκειμένου νά γίνουν θαλάσσια λουτρά στην 'Αθήνα.
- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Δέν υπήρχε τότε άκόμη συγκοινωνία της 'Αθήνας μέ τίς Τσιτζίφιές ή μέ τά θάλαρα.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ "Οχι. Κι' αυτή ήτανε ή έξυπνάδα του Δαμασσηνοϋ που νομίζω πώϋ ήτανε αθηγητής. Παράτησε τίς έδρες του και τίς διδασκαλίες και ρίχτηκε σ' αυτήν τήν έπιχείρησι. "Ολοι τόν μακαρίζανε κι' όμως ο Δαμασσηνόϋ έχασε όλη του τήν μικρή περιουσία και καταστράφηκε τελείως.
- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Γιατί ο κακομοίρης ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Διότι έκτός από τό γεγονόϋ ότι δέν εζχε προνοήσει για τόν καθαρισμό της δεξαμενής που εζχε κάνει και τό θαλασσινό νερό γινότανε μέρα μέ τή μέρα πιο βρώμικο, τόν δεϋτερο χρόνο της έγνατα-

στέσως τῶν θαλασσινῶν λουτρῶν τοῦ Δαμασκηνοῦ, ἐλειτούργησε ὁ μικρὸς σιδηρόδρομος - μέ ἀτμομηχανή - πού πήγαινε ἀπὸ τὴν Ἀκαδημία στὶς Τσιτσιφιές καὶ στὰ θάλαρα.

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Καὶ ἦτανε πολὺ φυσικό, ὅλοι οἱ Ἀθηναῖοι, νά προτιμοῦν νά χρησιμοποιοῦν αὐτό τό καινούργιο μεταφορικό μέσον, τὸν σιδηρόδρομο καὶ νά κατεβαίνουνε στὸ θάλαρο νά κολυμποῦν καὶ νά δροσίζωνται.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Καὶ ὁ φουκαρῆς ὁ Δαμασκηνὸς ἔγινε πρὸ φουκαρῆς ἀκόμη, ὅπως τοῦ ἔγραφε ὁ Σουρῆς μέ πιερὴ εἰρωνεία :

Μᾶς παρουσίασε λουτρά, χαρήκαμε ὅλοι προφανῶς
καὶ εἰς τὰ κρῦα τοῦ λουτροῦ, ἀπέμεινε ὁ Δαμασκηνός !

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Ἔτσι εἶναι Δημήτηρ μου. Αὐτὴ εἶναι ἡ τραγικὴ μοῖρα τῶν καινοτόμων.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Καλὰ οὐ τό λές ! Ξέρεις τί ἐτρέβηξε ὁ γάλλος στρατηγὸς Τύρ πού ἀνέλαβε νά κόψη τὸν Ἰσθμὸ τῆς Κορίνθου ;

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Πότε κόπηκε ὁ Ἰσθμὸς τῆς Κορίνθου ;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Στὰ 1881 ἐδῶ κι' ἐνανήντα χρόνια ὑπεγράφη ἡ σύμβασις τοῦ ἑλληνικοῦ Δημοσίου μέ τὸν γάλλο στρατηγὸ Τύρ. Ὁ στρατηγὸς πῆγε στὸ Παρίσι καὶ ἦρθε σ' συνεννοήσεις μέ μιὰ μεγάλη γαλλικὴ Τράπεζα πού ἀνέλαβε νά χρηματοδοτήσῃ τό μεγάλο ἔργο... Ποῦ νά πιστέφουν οἱ Ἕλληνες ὅτι θά γινότανε τέτοιο πρᾶγμα ! Νά κόφουνε τὴν γῆ γιὰ νά περνᾶνε βαπόρια ; οἱ λαϊκοὶ σατυρικοὶ ποιηταὶ ὠργίαζαν σέ εἰρωνεῖες... Νά ὅλα αὐτὰ εἶναι τόσο πολλὰ πού πρέπει νά τὰ φυλάξωμε γιὰ μιὰ ὀλόκληρη συζήτησι. Γιὰ τὴν ὥρα, ἄς κλείσωμε τὴν κουβέντα μας μέ κανένα εὐθυμο τραγουδί. Ξέρεις ποῖο θά ἤθελα ν' ἀκούσω ; Τὸ λαϊκὸ τραγουδάκι : Δέν σέ θέλω πιά...

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Κι' αὐτό ἰταλικὸ εἶναι. Ἡ φίλη μας κλειώ θά μᾶς τὸ τραγουδήσῃ.

ΚΛΕΙΩ ΔΕΝΑΡΔΟΥ (μέ συνοδεῖα πιάνου) Ἀπὸ τὰ πολλὰ πού μου ἔχεις κανωμένα
Δέν σέ θέλω πιά Κ.τ.λ. Κ.τ.λ.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Ἀγαπητέ μου Γιάγκο πολλὰ εἶπαμε καὶ ἀπόψε καὶ πρέπει νά σταματήσωμε, ὠρεβουέρ λοιπὸν γιὰ τὴν ἐρχόμενη Κυριακὴ τὴν ἴδια ὥρα.